

Změna objemu pevných těles při zahřívání nebo ochlazování domácí příprava

1. Jak se mění objem nebo délka pevného tělesa při zahřívání a jak při ochlazování?
2. Pokud budeme mít dvě tyče z různých kovů a stejně je zahřejeme, protáhnou se také stejně?
3. Co je to bimetalový pásek a proč se při zahřívání ohýbá?
4. Kde se bimetal používá?
5. Uveď alespoň dva příklady z praxe, kdy musíme dát pozor na změnu objemu pevného tělesa při zahřívání nebo ochlazování?
6. Vysvětli, proč dráty vysokého vedení nejsou mezi sloupy napnuté a mají průvěs.
7. Vysvětli, proč je mezi kolejnicemi po určité vzdálenosti mezera.
8. Vysvětli, proč se u dlouhých potrubí vytváří po určité vzdálenosti ohyb.
9. Jak se zabraňuje u železobetonových mostů, aby se poškodily vlivem roztahování?

Změna objemu pevných těles při zahřívání nebo ochlazování

domácí příprava

Výsledky

1. Při zahřívání pevných těles se objem zvětšuje nebo délka prodlužuje. Při ochlazování pevných těles se objem zmenšuje nebo délka zkracuje.
2. Dvě tyče z různých kovů se při stejném zahřátí prodlouží různě.
3. Bimetalový proužek je složen ze dvou různých kovů přidělaných k sobě. Při zahřátí se kovy různě protahují, což způsobí ohnutí bimetalového pásku.
4. Bimetal se používá například v bimetalových teploměrech nebo jako spínač v žehličce.
5. V praxi si musíme dát pozor na změnu objemu pevných těles při zahřívání nebo ochlazování například u kolejí, dlouhého potrubí, mostní konstrukce nebo drátů vysokého vedení.
6. Dráty vysokého vedení nejsou mezi sloupy napnuty proto, že v zimě se při ochlazení zkracují a mohly by se přetrhnout.
7. Mezi kolejnicemi je mezera proto, že v létě při zahřátí se koleje prodlužují, a kdyby mezi sebou neměly mezeru, mohly by se vyhnout do strany a zkroutit se.
8. Pružný ohyb u potrubí slouží pro korekci změny délky při zahřátí nebo ochlazení.
9. Most je k jednomu pilíři připevněný na pevno. Na druhém pilíři jsou válečky, po kterých se most může pohybovat, když se vlivem teploty roztahuje.